

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 24. septembar 2021. godine
Br. ref.: VMSP 1856/21

REŠENJE O NEIZVRŠENJU

u vezi sa

PRESUDOM

Ustavnog suda Republike Kosovo

od 22. septembra 2010. godine

u

slučaju br. KI56/09

podnosioci

Fadil Hoxha i 59 ostalih

protiv

Skupština opštine Prizren

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Predmetna stvar:

1. Na osnovu člana 116 [Pravni efekat odluka] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), člana 19 (Donošenje odluka) Zakona br. 03/L-121 o Istavnom Sudu (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravila 66 (Izvršenje odluka) Poslovnika o Radu br. 01/2018 Ustavnog Suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník o Radu), predmetna stvar je: (i) ocena Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), u vezi sa izvršenjem Presude u slučaju KI56/09, *sa podnosiocem* Fadil Hoxha i 59 ostalih, Presuda od 22. septembra 2010. godine (u daljem tekstu: Presuda suda u slučaju KI56/09), od strane odgovornih organa Republike Kosovo, i (ii) odlučivanje Suda u vezi sa Rešenjem o neizvršenju i odgovarajućem obaveštenju za Državnog tužioca, kao što je to i propisano u stavovima (6) i (7) pravila 66 Poslovnika o radu.

Pravni osnov za donošenje Rešenja o neizvršenju i obaveštenju Državnom tužiocu:

2. Sud će prvenstveno citirati, a nakon toga će i razmotriti pravni osnov za donošenje ovog rešenja o neizvršenju; i izdavanju Obaveštenja za Državnog tužioca u vezi sa Presudom suda u slučaju KI56/09. U nastavku, odgovarajuće odredbe Ustava, Zakona i Poslovnika o Radu:

Ustav Republike Kosovo

Član 116
[Pravni Efekat Odluka]

1. *Odluke Ustavnog suda su obavezne za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo .*
[...]

Zakon o Ustavnom Sudu

Član 19
(Donošenje odluka)

1. *Ustavni sud donosi odluku kao sudsko veće koje se sastoji od svih prisutnih sudija Ustavnog suda .*
2. *Ustavni sud postiže kvorum, ukoliko je prisutno sedam (7) sudija.*
3. *Ustavni sud donosi odluke na osnovu većine glasova sudija koji su prisutni i koji glasaju.*
[...]

Poslovník o Radu

Pravilo 66 (Izvršenje odluka)

(1) Odluke Ustavnog suda su obavezujuće za sudstvo i sva lica i institucije u Republici Kosova.

(2) Svi ustavni organi, te sudovi i organi vlasti, dužni su da poštuju, da se pridržavaju i da izvršavaju odluke Ustavnog suda u okviru svojih nadležnosti predviđenih Ustavom i zakonom.

(3) Sva fizička i pravna lica, dužna su da poštuju i da se pridržavaju odluka Ustavnog suda.

(4) Ustavni sud u svojoj odluci može da navede način i rok za izvršenje odluke Ustavnog suda.

(5) Telo koje je u obavezi da izvršava odluke Ustavnog suda dužno je da iznese informacije, ako je i kako je to predviđeno odlukom, o merama koje su preduzete za izvršavanje odluke Ustavnog suda.

(6) U slučaju neizvršenja odluke ili odloženog izvršenja, ili informisanja Suda o merama koje su preduzete, Sud može da donese rešenje u kojoj konstatuje da njegova odluka nije izvršena. Ovo rešenje će biti objavljeno u Službenom listu.

(7) Državni tužilac će biti informisan o svim odlukama Suda koje nisu izvršene.

(8) Sekretarijat, pod nadzorom sudije koji u skladu sa pravilom 58. izrađuje odluku, dužan je da prati sprovođenje odluke i, po potrebi, da podnese izveštaj Sudu uz preporuku za dalje pravne postupke koje se moraju preduzeti.

3. Gore navedene odredbe predstavljaju ustavno i zakonsko regulisanje po kojem je Sud ovlašćen da preduzme odgovarajuće mere u vezi sa nadzorom izvršenja svojih Presuda kao i odgovarajućih mera u slučaju neizvršenja istih.
4. S tim u vezi, Sud naglašava da na osnovu člana 116 Ustava, odluke istog su obavezne za pravosuđe i sva lica i institucije u Republici Kosovo. Pored toga, na osnovu istog i u vezi sa pravilom 66 Poslovnika o Radu, (i) Svi ustavni organi, te sudovi i organi vlasti, dužni su da poštuju, da se pridržavaju i da izvršavaju odluke Ustavnog suda u okviru svojih nadležnosti predviđenih Ustavom i zakonom, i (ii) Sva fizička i pravna lica, dužna su da poštuju i da se pridržavaju odluka Ustavnog suda.
5. Sud takođe naglašava da na osnovu pravila 66 Poslovnika o radu, Sud može u svojoj odluci da navede: (i) način i rok za izvršenje odluke Ustavnog suda; (ii) tela koja su obavezna da izvršavaju odluke Suda i da iznesu informacije, ako je i kako je to predviđeno odlukom, o merama koje su preduzete za izvršavanje odluke suda; (iii) U slučaju neizvršenja odluke ili odloženog izvršenja, ili informisanja Suda o merama koje su preduzete, Sud može da donese rešenje u kojoj konstatuje da njegova odluka nije izvršena i da ovo bude objavljeno u Službenom listu; i (iv) da obavesti Državnog tužioca u vezi sa svim odlukama Suda koje nisu izvršene.
6. Na osnovu stava (8) Pravila 66 Poslovnika o Radu, Sud, putem svojih mehanizama, prati izvršenje odluka i može da preduzme dalje zakonske

postupke. Procena izvršenja odluka suda se radi na periodičan način i u slučaju da se utvrdi da neka odluka nije izvršena, Sud će doneti Rešenje o neizvršenju i obavestiće Državnog tužioca.

7. S tim u vezi, Sud je preduzeo mere koje su propisane u svom Poslovniku o Radu u vezi sa Presudama (i) u slučaju KO01/09 od 18. marta 2010. godine, sa podnosiocem zahteva *Qemail Kurtishi* (u daljem tekstu: slučaj suda KO01/09), gde je izdao Nalog dana 7. juna 2010. godine i nalog od 21. juna 2021. godine¹; (ii) u slučaju KI08/09 od 17. decembra 2010. godine, sa podnosiocem zahteva *Nezavisni sindikat radnika fabrike čelika, IMK*, u Uroševcu (u daljem tekstu: slučaj suda KI08/09), donoseći Odluku o neizvršenju i obavestio je Državnog tužioca²; (iii) u slučaju KI112/12 od 5. jula 2013. godine, sa podnosiocem zahteva *Adem Meta* (u daljem tekstu: slučaj suda KI112/12), gde je poslao Predsednici Osnovnog suda u Mitrovici i obaveštavajući Državnog tužioca u vezi sa neizvršenjem ove presude;³ i (iv) u slučaju KI187/13 od 1. aprila 2014. godine, sa podnositeljkom zahteva *N. Jovanović* (u daljem tekstu: slučaj suda KI187/13), donoseći „ažurirane informacije“ u vezi sa Presudom br.KI187-13 i obaveštavajući Državnog tužioca o neizvršenju Presude KI187/13.⁴

Presuda suda u slučaju KI56/09:

8. U slučaju Suda KI56/09, zahtev su podneli Fadil Hoxha i 59 drugih (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).
9. Podnosioci zahteva su osporavali odluku [01/011-3257] od 30. aprila 2009. godine Skupštine opštine Prizren o izmeni Urbanističkog plana za naselje Jaglenica (tani Dardanija) (u daljem tekstu: odluka o urbanističkom planu).
10. Podnosioci zahteva su tražili ocenu ustavnosti gore pomenute odluke, navodeći povredu osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članovima 45. [Pravo na izbor i učešće]; 52. [Odgovornost za životnu sredinu] i 124. [Organizovanje i funkcionisanje lokalne samouprave] Ustava. Podnosioci zahteva su takođe

¹ Vidi nalog u slučaju KO01/09, od 7. juna 2010. godine, dostupan na sledeći link: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/odluke/nalog_slučaj_ko_01_09.pdf i nalog u slučaju KO01/09 od 21 juna 2010. godine, dostupan preko sledećeg linka: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/odluke/nalog_slučaj_ko_01_09.pdf

² Vidi Odluku o neizvršenju Presude u slučaju KI08/09 od 14. novembra 2012. godine, dostupno preko linka: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/odluke/gjk_ki_08_09_vmosp_sr.pdf i Obaveštenje Glavnom državnom tužiocu o neizvršenju Presude u slučaju KI08/09 od 28. maja 2019. godine, dostupno na link: [KI08-09_Njoftim-për-moszbatim-të-Aktgjykimit-të-Gjykatës-Kushtetuese_P.SH_SRB.pdf](https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2019/05/KI08-09_Njoftim-për-moszbatim-të-Aktgjykimit-të-Gjykatës-Kushtetuese_P.SH_SRB.pdf) (gjk-ks.org)

³ Vidi dopis „Obaveštenje o neizvršenju Presude Ustavnog Suda u slučaju KI112/12” i dopis upućen Predsednici Osnovnog suda u Mitrovici, od 17. aprila 2014. godine, dostupno preko linka u nastavku: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/KI112-12_Obaveštenje-o-neizvršenju-Presude_P.SH_SR.pdf

⁴ Vidi „Ažurirane informacije u vezi sa Presudom Br.KI187-13” od 6. februara 2015. godine, dostupno preko linka u nastavku: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/ažurirane_informacije_KI187_13_sr.pdf, i dopis „Obaveštenje o neizvršenju Presude KI187/13” od 6. februara 2015. godine, upućen Glavnom državnom tužiocu, dostupno preko linka u nastavku: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/obaveštenje_o_neizvršenju_presude_KI187_13_sr.pdf.

tražili da se uvede privremena mera suspendovanja odluke o urbanističkom planu do donošenja konačne odluke Suda.

11. Dana 25. novembra 2009. godine, Sud je usvojio privremenu meru “*za period ne duži od tri (3) meseca od dana donošenja [...] Odluke*”.⁵ Takođe, dana 15. marta 2010. godine, Sud je odobrio produženje privremene mere za 45 dana od 15. marta 2010. godine.⁶ Nakon toga, dana 30. aprila 2010. godine, Sud je ponovo odobrio produženje privremene mere za dva (2) meseca od 30. aprila 2010. godine.⁷
12. Dana 22. septembra 2010. godine, Sud je odlučio (i) da proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da je došlo do povrede prava podnosioca zahteva zagaranovanih članom 52 (2) Ustava. Sud je do ovog zaključka došao nakon što je utvrdio da je odgovarajuća odluka Urbanističkom planu, doneta bez javne rasprave ili bilo koje druge vrste javnog učešća. Samim tim, podnosioci zahteva nisu imali priliku da budu saslušani od strane javne institucije u vezi sa pitanjem koje je imalo uticaja na životnu sredinu u kojoj žive u suprotnosti sa garancijama iz stava 2 člana 52 Ustava. Sud je takođe tražio od Skupštine opštine Prizren da u roku od šest (6) meseci dostavi Sudu informacije o merama koje su preduzete u cilju izvršenja predmetne presude.
13. Izreka Presude Suda u slučaju KI56/09, je izglasana na sledeći način:

SUD, na osnovu člana 113. stav 7. Ustava, člana 20. Zakona i čl. 54. i 55. Poslovnika o radu,

ODLUČUJE

I. Većinom glasova da je zahtev prihvatljiv.

II. Jednoglasno zaključuje da je došlo do povrede prava podnosioca zahteva, garantovanih u članu 52. stav 2. Ustava Republike Kosovo.

III. Ova presuda će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom glasniku, u saglasnosti sa članom 20. stav 4. Zakona.

IV. SMATRA da Skupština Opštine Prizren treba u roku od šest meseci dostaviti Sudu informacije o merama preduzetim u cilju izvršenja ove presude.

V. Presuda stupa na snagu odmah i može biti predmet revizije urednika. ”

14. Dana 24. januara 2011. godine, Sud je obavestio dotične stranke o donošenju presude Suda KI56/09, i to: (i) podnosioca zahteva, g. Fadila Hoxhu; i (ii) Skupštinu opštine Prizren.

⁵ Vidi odluku Suda o zahtevu za privremene mere u slučaju KI56/09 od 25. novembra 2009. godine.

⁶ Vidi odluku Suda o produženju privremene mere u slučaju KI56/09 od 15. marta 2010. godine.

⁷ Vidi odluku Suda o produženju privremene mere u slučaju KI56/09 od 30. aprila 2010. godine.

Postupak pred Sudom nakon objavljivanja Presude:

15. Kao što je rečeno iznad, Presuda Suda u slučaju KI59/09, je izglasana 22. septembra 2010. godine i objavljena je 22. decembra 2010. godine.
16. Posle više od jedne (1) godine od donošenja presude Suda, odnosno 20. jula 2012. godine, podnosilac zahteva KI56/09, Fadil Hoxha, obratio se Sudu sa zahtevom da se na osnovu člana 116. Ustava, preduzmu potrebne mere za izvršenje ove presude jer je smatrao da Skupština opštine Prizren nije izvršila gore navedenu presudu Suda. Inače, 19. novembra 2012. godine, opština Prizren je obavestila Sud da su obustavljeni radovi na objektu u naselju "Dardanija" koji su povezani sa Urbanističkim planom koji je izmenjen odlukom [br. 01/011-3257] Skupštine opštine Prizren od 30. aprila 2009. godine.
17. Dana 19. februara 2015. godine, Sud se radi informacija o izvršenju presude KI56/09 obratio predsedavajućem Skupštine opštine, i u odgovarajućem odgovoru koji je Sud primio 4. marta 2015. godine je navedeno sledeće: *"Skupština opštine se obavezuje da će na osnovu nadležnosti koje su joj dodeljene Zakonom o lokalnoj samoupravi na jednoj od sednica Skupštine opštine raspravljati i odlučiti da ovo pitanje usaglasi prema zahtevima stanovnika tog naselja i zahtevima Ustavnog suda, a takođe o radnjama koje će preduzeti Skupština opštine Prizren po ovom pitanju obavestićemo vas na vreme"*.
18. U međuvremenu, dana 27. februara 2015. godine, podnosilac zahteva se ponovo obratio Sudu, navodeći, između ostalog, da opština Prizren nije organizovala nijednu javnu raspravu sa stanovnicima naselja o ovom pitanju ni nakon donošenja presude KI56/09.
19. Dana 7. februara 2020. godine, Sud se ponovo obratio Skupštini opštine Prizren sa zahtevom za dostavljanje konačne informacije u vezi sa izvršenjem presude Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI56/09. Tim dopisom, Sud je upozorio Skupštinu opštine da će on, na osnovu člana 116. Ustava i pravila 66. (Izvršenje odluka) svog Poslovnika, u nedostatku potvrde izvršenja date presude u celosti, u roku od petnaest (15) dana, preduzeti mere utvrđene u njegovom Poslovniku o radu, uključujući odluku o neizvršenju i obaveštavanje državnog tužioca. Sud nije primio nikakve dodatne informacije o tome da li je presuda Suda izvršena ili ne.
20. Dana 3. avgusta 2021. godine, Sud je, na osnovu pravila 66 Poslovnika o Radu, procenio izvršenje svojih Presuda zajedno sa odgovarajućim dopisima koji su primljeni i poslani od strane Suda nakon donošenja ovih Presuda, a radi utvrđivanja da li su se iste izvršile. Na osnovu dopisa koji su poslani od strane Suda, proizilazi da je donošenje Rešenja o neizvršenju najavljeno za određeni broj slučajeva, uključujući i slučaj KI56/09, i to putem dopisa Suda upućenom Skupštini opštini Prizrena, od 7. februara 2020. godine. Uprkos ovom dopisu i na način da bi Sud sam delovao na osnovu ažuriranih informacija, odlučeno je da se konačni dopisi u kojima se traže dodatne informacije opet pošalju stranama i odgovarajućim organima u određenom broju slučajeva, uključujući i slučaj Suda KI56/09.

21. Dana 11. avgusta 2021. godine, u cilju ažuriranja informacija o izvršenju date presude, Sud je poslao dopise (i) podnosiocu zahteva, Fadilu Hoxhi; i (ii) predsedavajućem Skupštine opštine Prizren i ponovo tražio da u roku od petnaest (15) dana konačno obaveste Sud o tome da li je presuda Suda KI56/09 izvršena u celosti ili ne.
22. Dana 19. avgusta 2021. godine, Pošta Kosova je obavestila Sud da nije bilo moguće dostaviti dopis predsedavajućem Skupštine opštine, sa obrazloženjem da se isti nalazi na godišnjem odmoru, dok su drugi opštinski službenici odbili da prime dopis.
23. Dana 23. avgusta 2021. godine, Sud je ponovo poslao gore navedeni dopis predsedavajućem Skupštine opštine Prizren.
24. Dana 30. avgusta 2021. godine, podnosilac zahteva Fadil Hoxha je dostavio svoj odgovor Sudu, navodeći, između ostalog da (i) Presuda Suda KI56/09, *„nije izvršena, i za izvršenje iste nije preduzeta nikakva radnja od strane Skupštine opštine Prizren ili Predsednika opštine Prizren; (ii) „tokom četiri poslednje godine mi smo se dva puta obratili Predsedniku opštine Prizren putem službenih dopisa“ – tražeći da se odvoje potrebna finansijska sredstva za rušenje spornog objekta, da se isti sruši i da se u potpunosti vrati namena odgovarajućeg prostora putem regulisanja parka naselja, sa učešćem stanovnika, veštaka i organizacija civilnog društva; i (iii) „mi nismo dobili nikakav odgovor, nasuprot tome, ne samo da objekat nije srušen, već je isti postao deponija smeća i tačka susreta različitih grupa pojedinaca koji koriste narkotike, kao i rezervoar zagađene vode.“*
25. Dana 10. septembra 2021. godine, predsedavajući Skupštine opštine je dostavio svoj odgovor Sudu, navodeći, između ostalog, da (i) *„u vezi sa zahtevom i pitanjima navedenim sa vaše strane, ja do sada nisam bio upoznat“;* (ii) *„uz veliku ozbiljnost i u skladu sa okolnostima i mogućnostima institucije mi ćemo pokušati da razmotrimo [ovo pitanje]; i (iii) „unutar zakonskih mogućnosti na nekom od sastanaka Skupštine opštine, pokušaćemo da nađemo rešenje za pitanja koje ste vi naveli kao i za stanovnike ovo naselja.“*

Oцена suda u vezi sa izvršenjem Presude u slučaju KI56/09:

26. Kao što je to navedeno i iznad, dopisom koji je bio upućen Skupštini opštine Prizren od 7. februara 2020. godine, oslanjajući se na član 116 Ustava kao i na pravilo 66 Poslovnika o Radu, Sud je upozorio na donošenje Odluke o Neizvršenju i o obaveštenju državnom tužiocu u slučaju KI56/09, zbog *„nedostatka potvrde o potpunom izvršenju Presude suda u slučaju KI56/09“*. Međutim, u avgustu 2021. godine, Sud se još jednom obratio odgovarajućim stranama na način da bi se ažurirale informacije pred Sudom u vezi sa izvršenjem presude suda.
27. Dana 22. septembra 2021. godine, na osnovu prethodno predstavljenih dopisa koji su dostavljeni Sudu, Sud je jednoglasno utvrdio da njegova presuda u slučaju KI56/09 nije izvršena. To stoga što organi koji su nadležni za njeno

izvršenje, čak ni posle više od deset (10) godina od donošenja ove presude, iako su obustavili radove na spornom objektu, nisu preduzeli potrebne mere za njeno izvršenje u celosti, uprkos tome što je navedenom presudom Suda utvrđeno da je odluka [br. 01/011-3257] Skupštine opštine Prizren od 30. aprila 2009. godine, doneta bez javne rasprave ili bilo koje druge vrste javnog učešća, pa samim tim podnosioci zahteva nisu imali priliku da budu saslušani od strane javne institucije u vezi sa pitanjem koje je imalo uticaja na životnu sredinu u kojoj žive, u suprotnosti sa stavom 2 člana 52 Ustava od Skupštine opštine Prizren da u roku od šest (6) meseci dostavi Sudu informacije o merama koje su preduzete radi izvršenja predmetne presude.⁸

28. Gore navedeni zaključak se zasniva na odgovorima strana koji su podneti pred Sudom, odnosno (i) podnosioca zahteva, koji je naglasio da, između ostalog, ni nakon deset (10) godina, Opština nije preduzela potrebne radnje da bi izvršila Presudu Suda; i (ii) Predsednika Skupštine opštine Prizren, koji je, između ostalog, naglasio da “*do sada nismo bili upoznati sa ovim slučajem*“, ali da će „*na nekom od sledećih sastanaka Skupštine opštine pokušati da nađu rešenje pitanja navedeno od Suda, odnosno izvršenja odluke KI56/09*“. Samim tim, Sud primećuje da neizvršenje Presude Suda u slučaju KI56/09 nije sporno ni za strane koje su uključene u ovom predmetu
29. Sud je na isti način delovao i u drugim slučajevima i onim koji su citirani iznad, u kojima je ocenio da u suprotnosti sa članom 116 Ustava, odluke suda nisu izvršene. U dopisu koji je bio upućen v.d. Glavnog tužioca dana 6. februara 2015. godine u vezi sa slučajem suda KI187/13, Sud je, između ostalog, naglasio da uprkos činjenici da još od kada je sud utemeljen “*skoro 99% odluka Ustavnog suda je izvršeno*“, Sud “*zato što je posvećen da prati postupke izvršavanja svojih odluka sve do potpune realizacije prava podnosilaca zahteva koja proizilaze iz njegovih odluka*“, identifikuje slučajeve koji još uvek nisu izvršeni od strane odgovarajućih organa, skrećući pažnju “*državnim institucijama da, na osnovu ustavnih nadležnosti i odgovornosti koje imaju, da osiguraju mehanizme radi izvršenja odluka suda, u punoj saglasnosti sa članom 116.1 Ustava*“. Sa druge strane, u dopisu koji je upućen Glavnom Državnom tužiocu dana 28. maja 2019. godine u vezi sa predmetom suda KIO8/09 i odgovarajućim obaveštenjem o donošenju odluke o Neizvršavanju, između ostalog je naglasio i da “*neizvršenje odluka Ustavnog Suda predstavlja ustavnu povredu i u suprotnosti je sa osnovnim principima vladavine prava u pravnoj i demokratskoj državi*“.
30. Sud takođe naglašava da na osnovu sudske prakse Evropskog Suda za Ljudska Prava (u daljem tekstu: ESLJP), na osnovu koje, Sud, u skladu sa članom 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava] Ustava, tumači prava i osnovne slobode koje su zagarantovane Ustavom, naglašava da je jedan od fundamentalnih aspekata vladavine zakona i princip pravne sigurnosti, koji, između ostalog, traži da se konačne odluke sudova trebaju izvršavati i da se ne trebaju dovoditi u

⁸ Sud je sličan zaključak doneo u gore navedenoj odluci o neizvršenju presude u slučaju KO08/09, u kojoj je u stavu 23 naveo sledeće: “*Ustavni sud sada nalazi da je vremenski rok, pružen organima za sprovođenje da izvrše njegovu presudu u slučaju KI 08/09, istekao pre skoro dve godine*“.

pitanje.⁹ Pored toga, sudska praksa ESLJP-a, jena dosledan način određivala da pravo na pravično suđenje, kako je to i zagantovano u članu 6 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a koje je i na direktan način primenljivo i u pravnom redu Republike Kosovo na osnovu člana 22 [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] Ustava iste, bilo bi “*iluzorno*” ukoliko bi domaći pravni sistemi “*dozvolili da jedna konačna sudska odluka ostane neizvršena a na štetu jedne strane*” i bilo bi “*nezamislivo da član 6 propisuje u detaljima garancije strana – pravične, javne i brze postupke – bez davanja zaštite izvršenju sudskih odluka*”.¹⁰ Takve situacije bi bile u suprotnosti sa principom vladavine zakona koji su ugovorne države uzele za dužnost da poštuju u skladu sa EKLJP-om.

31. Sud, štaviše, podseća da Ustav Republike Kosova u članu 3 [Jednakost pred zakonom] istog propisuje da je Republika Kosovo multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija. Pored toga, Ustav u članu 7 [Vrednosti], takođe propisuje da se Ustavni red Republike Kosovo zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije. Vladavina zakona je takođe elemenat koji odražava zajedničko evropsko nasleđe kao što je to propisano u preambuli EKLJP-a Saveta Evrope i Povelje Evropske Unije o osnovnim pravima, i osnovnim objektivima koji su naznačeni u Statutu Venecijanske Komisije.¹¹
32. Imajući u obzir gore navedene principe, i zato što je u dopisima podnetim pred Sudom ustanovljeno da Presuda u slučaju KI56/09 nije izvršena od strane odgovarajućih organa Republike Kosovo, u skladu sa članom 116 Ustava i pravilom 66 Poslovnika o Radu, Sud donosi ovo Rešenje o Neizvršenju u vezi sa slučajem suda KI56/09. Istovremeno, Sud je takođe obavestio i Državnog tužioca u vezi sa neizvršenjem presude suda u slučaju KI56/09.
33. Na kraju, treba da se naglasi da izuzev zaključka u vezi sa neizvršenjem jedne presude, putem Odluke o Neizvršenju i odgovarajućem obaveštenju Državnom tužiocu, Ustavni sud nema nadležnost za procenu odgovornosti u vezi sa neizvršenjem neke odluke od strane odgovarajućih organa. Nadležnost za jednu takvu procenu nakon toga pripada Državnom tužiocu, a u skladu sa Krivičnim zakonom i zakonom o Krivičnom postupku Republike Kosovo.

⁹ Vidi, između ostalog slučajeve ESLJP-a, *Guðmundur Andri Ástráðsson v. Island*, predstavka br.23674/18, Presuda Velikog Veća ESLJP-a od 1. decembra 2020. godine, stav 238; *Brumărescu v. Rumunija*, predstavka br. 28342/95, Presuda Velikog Veća ESLJP-a od 28. oktobra 1999. godine, stav 61; kao i, *Agrokompleks v. Ukraine*, predstavka br. 23465/03, Presuda Velikog Veća ESLJP-a od 25. jula 2013. godine, stav 148.

¹⁰ Vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a *Romashov v. Ukraine*, predstavka br.67534/01, Presuda ESLJP-a od 24. jula 2004. godine, stav 42.

¹¹ Vidi, između ostalog, (i) Preambulu EKLJP-a; (ii) Povelje Evropske Unije o osnovnim pravima; kao i, (iii) Statut Venecijanske Komisije.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni Sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 116 Ustava Republike Kosovo, članom 19 Zakona o Ustavnom Sudu Republike Kosovo kao i u skladu sa pravilom 66 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo, dana 22. septembra 2021. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA UTVRDI da Presuda Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI56/09, sa podnosiocem *Fadil Hoxha i 59 drugih*, od 22. septembra 2010. godine **nije izvršena** od strane odgovarajućih organa Republike Kosovo;
- II. DA OBJAVI ovo Rešenje o Neizvršenju u vezi sa Presudom Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI56/09;
- III. DA DOSTAVI stranama ovo Rešenje o Neizvršenju;
- IV. DA OBAVESTI Državnog tužioca o donošenju ovog Rešenja o Neizvršenju;
- V. U skladu sa članom 20.4 Zakona i u smislu pravila 66 (6) Poslovnika o radu, ova odluka će se objaviti u Službenom listu Republike Kosova kao i na službenoj stranici Ustavnog Suda Republike Kosovo.

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

